

NOKUTs tilsynsrapporter

Politi­høgskolen

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

November 2012

Institusjon:	Politihøgskolen
Dato for vedtak:	01.11.2012
Sakkyndige:	Halvor Austenå, leder Anne Welle-Strand Iréne Hæggström Amund Aarvelta
Saksnummer:	11/294

Forord

Ifølge lov om universiteter og høyskoler skal alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning ha et system for kvalitetssikring av utdanningen. NOKUT har fått i oppdrag å evaluere institusjonenes system for kvalitetssikring. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjons kvalitetssystem blir evaluert. Den sakkyndige komiteen som har evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen ved Politihøgskolen, besøkte institusjonen 23. mars og 31. mai–1. juni 2012, og leverte sin rapport 28. september 2012. Komiteen hadde følgende sammensetning:

- Dekan Halvor Austenå, leder
- Professor Anne Welle-Strand
- Pensjonist og tidligere kvalitetsutreder Iréne Haggström
- Student Amund Aarvelta

Seniorrådgiver i NOKUT, Kjersti Tokstad, var komiteens sekretær. NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Politihøgskolen som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer mv.

Denne tilsynsrapporten består av rapporten fra den sakkyndige komiteen og Politihøgskolens uttalelse til den sakkyndige rapporten. Begge disse dokumentene var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 1. november 2012, hvor følgende vedtak ble fattet:

System for kvalitetssikring av utdanningen ved Politihøgskolen godkjennes.

Oslo, 1. november 2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre: www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Evaluering av universiteters og høyskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten.....	1
2	Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Politihøgskolen	2
2.1	Kort presentasjon av Politihøgskolen	2
2.2	Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet ved Politihøgskolen.....	2
2.3	Hovedtrekk ved kvalitetssikringssystemet	3
2.4	Komiteens utgangspunkt for evalueringen	5
2.5	Innretningen på evalueringen	6
3	Kvalitetssikringssystemets funksjon og anvendelse	6
3.1	Kvalitetssikring av praksisåret i bachelorutdanningen	6
3.1.1	Presentasjon.....	6
3.1.2	Komiteens kommentarer og vurderinger.....	8
3.2	Politihøgskolens utfordring med å koordinere kvalitetsarbeidet ved fire ulike studiesteder, med oppmerksomhet på studiested Stavern	10
3.2.1	Presentasjon.....	10
3.2.2	Komiteens kommentarer og vurderinger.....	11
3.3	Samlet vurdering i lys av vurderingskriteriene.....	12
4	Konklusjon – har Politihøgskolen et tilfredsstillende system for kvalitetssikring av utdanningen?	14
5	Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet	14
6	Vedlegg	16
6.1	Dokumentasjon fra Politihøgskolen	16
6.2	Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen	18
6.3	Sakkyndig komité's mandat.....	18
6.4	NOKUTs evalueringskriterier	19
6.5	Uttalelse fra institusjonen	21

1 Evaluering av universiteters og høyskolars system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2-1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv, som ut fra egen størrelse, faglige profil og andre forhold ved institusjonen, bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført slike evalueringer siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med slike evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstillende oppfyller kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonen. Det gjennomføres to institusjonsbesøk. Under det innledende besøket diskuterer institusjonsledelsen og evalueringskomiteen status i kvalitetsarbeidet og innretningen på evalueringen. Komiteens hovedbesøk ved institusjonen vil inneholde samtaler med ulike grupper og aktører. Komiteen kan her velge å gå mer detaljert inn i utvalgte deler av institusjonens kvalitetssikringssystem og kvalitetssikringsarbeid.

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Politihøgskolen

Den sakkyndige komiteen som har evaluert systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Politihøgskolen, har bestått av:

- Dekan Halvor Austenå, Høgskolen i Bergen (leder)
- Professor Anne Welle-Strand, Handelshøgskolen BI
- Pensjonist, og tidligere kvalitetsutreder i Högskoleverket, Iréne Häggström, Solna, Sverige
- Student Amund Aarvelta, NTNU

Seniorrådgiver Kjersti Tokstad i NOKUT har vært komiteens sekretær. Komiteen besøkte institusjonen 23. mars og 31. mai–1. juni 2012. Ved hovedbesøket hadde komiteen samtaler med ulike studentgrupper, faglærere, praksisveiledere, praksisansvarlige, studieledere, avdelingsledere og institusjonsledelsen. Oversikt over tilsendt dokumentasjon og program for hovedbesøket er lagt ved. Før rapporten ble avlevert, har institusjonen sett et utkast til rapport for å vurdere eventuelle feil eller misforståelser.

2 Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Politihøgskolen

Dette kapitlet inneholder først en kort presentasjon av Politihøgskolen, deretter en kort beskrivelse av hva ledelsen vurderer som status og utfordringer i høgskolens kvalitetsarbeid i dag. Så kommer en presentasjon av kvalitetssikringssystemet, og til slutt en oppsummering av komiteens utgangspunkt for evalueringen sammen med innretningen på den.

2.1 Kort presentasjon av Politihøgskolen

Politihøgskolen (PHS) er den sentrale utdanningsinstitusjonen for politiet i Norge, og har sitt hovedsete på Majorstuen i Oslo. Institusjonen er et særorgan i politiet, underlagt Politidirektoratet og Justisdepartementet, og mottar styringssignaler gjennom eget oppdragsbrev fra Politidirektoratet. Politihøgskolen er samtidig underlagt Kunnskapsdepartementet ved at den delvis er innlemmet under lov om universiteter og høgskoler, og institusjonen får sin økonomiske bevilgning over eget kapittel i statsbudsjettet. Styret er øverste organ ved høgskolen.

Politihøgskolens forløper var Statens Politiskole, som var en toårig etatsskole, og som eksisterte frem til 1992. I 1992 fikk Politihøgskolen en treårig grunnutdanning, og fra og med kullet som ble uteksaminert i 1995, ble utdanningen godkjent som høgskoleutdanning. I 2004 fikk Politihøgskolen status som høgskole, med rett til å tildele bachelorgrad, og i 2006 fikk institusjonen en akkreditert mastergrad i politivitenskap.

Politihøgskolen er organisert i åtte avdelinger, og bachelorutdanningen gjennomføres i Oslo, Bodø, Kongsvinger og Stavern. Bachelorutdanningen i Kongsvinger er administrativt underlagt avdelingen for bachelorutdanning i Oslo, og studentene i Kongsvinger tar det tredje og avsluttende studieåret i Oslo. Fra høsten 2012 skal studentene gjennomføre tredje studieår i Stavern.

Stortinget bestemmer hvor mange studenter som skal tas opp til Politihøgskolens bachelorutdanninger. Fra og med 2010 har opptaket vært 720 studenter, mens det i 2009 var 552 studenter. Det totale antallet bachelorstudenter var 1 993 i slutten av studieåret 2011–2012, og på masternivå var det registrert 38 aktive studenter. I tillegg hadde høgskolen 1 276 studenter som tok etter- og videreutdanning i studieåret 2010–2011. Ved utgangen av 2011 hadde Politihøgskolen 387 ansatte, og det forventes at antall ansatte øker med rundt 30 årsverk i løpet av 2012.

2.2 Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet ved Politihøgskolen

Politihøgskolen har vært i sterk vekst de siste årene, noe som har vært utfordrende både for kvalitetsarbeidet og for organisasjonen for øvrig. Politihøgskolen fikk godkjent kvalitetssikringssystemet sitt av NOKUT i slutten av februar 2006. Komiteens anbefalinger den gangen var at høgskolen burde gjøre ledelsen synlig i alle deler av organisasjonen, etablere månedlige møter mellom rektor og tillitsvalgte studenter, videreutvikle skjemaene for sluttevaluering, innarbeide klarere rutiner for bearbeiding og tilbakeføring av erfaringer fra studentevalueringene, og videreutvikle årsrapporten om kvalitetsarbeid, slik at den ble mer analytisk og tiltaksorientert. I notatet «Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet», som inngår i den dokumentasjonen Politihøgskolen har sendt til NOKUT, skriver institusjonen at de har fulgt opp alle disse anbefalingene. Det er fortsatt utfordringer knyttet til å gi studenter tilbakemelding på studentevalueringer, og særlig i andre studieår, hvor studentene er i praksis. Høgskolen sliter også med å få studenter som tar videreutdanning til å

engasjere seg i studentdemokratiet, noe Politihøgskolen neppe er alene om. Når det gjelder det analytiske nivået generelt, og den årlige rapporten om kvalitetsarbeid spesielt, har Politihøgskolen lagt ned en del arbeid i å få på plass bedre statistikk og flere nøkkeltall som kan danne et viktig grunnlag for evaluerings- og utviklingsarbeid. Ifølge institusjonen selv kan de fortsatt bli bedre til å utnytte statistikken og å hente inn flere nøkkeltall, men årsrapporten har blitt mer analytisk og langt mindre beskrivende enn tidligere. Politihøgskolen har for øvrig startet en prosess med å kunne rapportere til DBH på de nøkkeldataene som passer for akkurat deres type utdanning, og de har også tatt i bruk StudData.

2.3 Hovedtrekk ved kvalitetssikringssystemet

Kvalitetssikringssystemet ved Politihøgskolen er beskrevet i dokumentet *Håndbok i kvalitetsutvikling ved Politihøgskolen*, som ble godkjent av institusjonens styre i juni 2004. Håndboken har senere blitt revidert flere ganger. Institusjonen bruker betegnelsene kvalitetsutviklingssystem og kvalitetsutviklingsarbeid for å synliggjøre at systemet deres skal være utviklingsorientert. Målene for kvalitetsarbeidet ved Politihøgskolen er nedfelt i håndboken, og handler om at høgskolens kvalitetssikringssystem skal sikre at utdanningene deres holder høy kvalitet ved å legge til rette for kontinuerlig kvalitetsforbedring i virksomhetens alle ledd, gjennom et studiemiljø der studenter og medarbeidere bidrar aktivt til kvalitet i læring og utvikling, ved å synliggjøre god kvalitet og avdekke sviktende kvalitet og gjennom fokus på utdanningenes yrkesrelevans. Håndboken angir også ansvars-, rolle- og arbeidsfordelingen i Politihøgskolens kvalitetssikringssystem. Ansvaret er lagt i linjen, og består av flere formelle kontaktpunkter, som fagutvalg, koordineringsutvalg, læringsmiljøutvalg og ulike ledergrupper på ulike nivåer.

Blant de grunnleggende prinsippene i kvalitetsarbeidet vektlegger institusjonen evalueringsarbeid på alle nivåer, medansvar og medbestemmelse, studentenes aktive deltagelse i kvalitetsarbeidet, at arbeidet er integrert i plan- og utviklingsarbeid, transparens og at eksterne aktører skal involveres i utvalgte evalueringer. Studentenes deltagelse i kvalitetsarbeidet er videre beskrevet i en samarbeidsavtale mellom Politihøgskolen og studentene. Samarbeidsavtalen revideres hvert år, og den undertegnes av rektor og studentrådslederne ved hver avdeling. I den er samarbeidsarenaene og samarbeidstiltakene mellom studentene og høgskolen, og høgskolens ansvar og forpliktelser når det gjelder studentdemokrati, nedfelt. Studentenes deltagelse i evalueringer og i studiekvalitetsutvalg, er også omtalt her.

Studentene skal evaluere:

- undervisningen
- læringsmiljøet
- fagplaner
- rammefaktorer
- utdanningens relevans for yrkesfeltet
- egen læring og sitt bidrag til utvikling av utdanningen og læringsmiljøet

Undervisningspersonalet skal evaluere:

- kurs-, fag- og studieplaner
- undervisningen

- læringsmiljøet
- rammefaktorer og støttedfunksjoner

Sensorene skal evaluere:

- studentenes læringsresultater i forhold til fag-/studieplan, som sensorene skriver i en avsluttende rapport

Kvalitetsarbeidet er organisert etter de fem kvalitetsområdene inntakskvalitet, rammekvalitet, programkvalitet, undervisningskvalitet og resultat-kvalitet, og høgskolens ulike evalueringer faller inn under rammekvalitet, programkvalitet, undervisningskvalitet og resultat-kvalitet. Arbeidet med kvalitetsområdene er skissert i oppgaver, formål, tiltak, ansvar og tid. Nedenfor følger en kort plassering av studentevalueringene i forhold til de ulike kvalitetsområdene:

Rammekvalitet:

Studentene svarer normalt på en avsluttende QuestBack-evaluering etter hvert studieår, eller etter endt modul. Disse evalueringene omfatter mange forhold, også læringsmiljø og studieadministrativ støtte.¹ QuestBack-undersøkelsene er imidlertid de eneste evalueringene hvor rammekvalitet er gjort eksplisitt.

Programkvalitet:

QuestBack-undersøkelsen som er nevnt i foregående avsnitt, gjelder også programkvalitet. Politi-høgskolen har bestemt at programkvalitet skal omfatte kvaliteten på fag- og undervisningsplaner og utdanningens relevans for yrkesfeltet. Til å vurdere fag- og undervisningskvalitet, har høgskolen opprettet lokale fagutvalg ved hvert studiested, og ett for hvert studietrinn. De lokale fagutvalgene utgjør studietrinnets sentrale fagutvalg. De lokale fagutvalgene består av studieleder, fem studentrepresentanter (én fra hvert hovedområde) og fem lærerrepresentanter (én fra hvert hovedområde). Utvalgene skal ha tre møter i løpet av studieåret, og prosedyrer for organiseringen av studietrinnets fagplanevaluering blir fastsatt av studentrådet. Hver studentrepresentant utarbeider, på bakgrunn av tilbakemeldinger fra medstudenter, en skriftlig rapport for sitt hovedområde og fra eget studiested. Studentene skal evaluere sammenhengen mellom hovedområdene og fagplan, om det er samsvar mellom fagplanens mål, innhold og arbeidsmåter, hvorvidt målene i fagplanen er relevante for den kompetansen politityrket krever, hvorvidt vurderingsformene er gode og relevante, og hvorvidt pensum er relevant i forhold til målene i fagplanen. Rapportene blir presentert og diskutert i et fagutvalgsmøte på våren, og deretter overlevert til studieleder i egen avdeling. Det sentrale fagutvalget møtes måneden etterpå for å gå gjennom viktige funn i de lokale rapportene. Fagutvalgsrapportene og referat fra det sentrale fagutvalget blir lagt ut på It's learning sammen med de andre studentevalueringene, og skal inngå i det årlige revisjonsarbeidet. Viktige funn i rapportene inngår i høgskolens årlige kvalitetsrapport til styret. Det sentrale fagutvalget kan også delta i høgskolens analyser av større studentevalueringer underveis i studiet og i avsluttende evalueringer, som gjennomføres til slutt i hvert studieår.

¹ Studentavisen Universitas gjengav 22. august 2012 resultatene fra avgangsstudentenes evaluering av tredje studieår, og resultatene fikk oppslag i dagspressen.

Undervisningskvalitet:

Evaluering av undervisningskvalitet skjer skriftlig, og skal danne grunnlag for dialog mellom klasse og faglærer om undervisningskvalitet. I første studieår deltar studentene eksempelvis i 16 evalueringer, én for hvert fag. Undervisningsevalueringen skal skje omtrent midtveis i undervisningsrekken, og omfatter læringsmiljøet, undervisningen og studentenes læringsarbeid og forberedelser i faget. Klassens studentrepresentant har ansvar for å gjennomføre evalueringen, som består av at hver enkelt student skal besvare et skjema individuelt i en undervisningstime. Studentrepresentanten samler inn skjemaene og oppsummerer klassens vurdering i det som blir klassens evalueringsrapport. Den sendes til faglærer og studieleder, og de individuelle skjemaene legges ved. Dagen etter evalueringen skal klassen og faglærer sammen ha en dialog om undervisningskvalitet i faget på bakgrunn av klassens rapport. Det er kun fagansatt og studieleder som skal ha tilgang til rapporten og skjemaene, og det er studieleders ansvar å følge opp dersom det over tid rapporteres om lav undervisningskvalitet i de enkelte fagene. Relevante momenter fra undervisningsevalueringen skal inngå i studieleders årlige kvalitetsrapport. Se for øvrig avsnittet om rammekvalitet og den avsluttende QuestBack-evalueringen for hvert studieår.

Resultatkvalitet:

Selv om relevanskvalitet hos Politihøgskolen er plassert under programkvalitet, gjennomfører Politihøgskolen likevel relevansundersøkelser – som kandidatundersøkelser og undersøkelser av arbeidsgivertilfredshet – som en del av resultatkvaliteten. Kandidatundersøkelsen henvender seg til kandidater som har fullført utdanningen henholdsvis to og fire år tidligere med spørsmål om hvordan de vurderer utdanningen sin i forhold til arbeidsoppgavene i politiyirket. Den skal gi grunnlag for å vurdere eventuelle behov for endringer i utdanningen. Undersøkelsen av arbeidsgivertilfredshet tar for seg politi- og lensmannsetatens tilfredshet med nyutdannede medarbeidere, og blir således også en vurdering av bachelorutdanningen. Begge undersøkelsene gjennomføres hvert fjerde år, og de siste ble gjennomført i 2010. Se for øvrig avsnittet om rammekvalitet og den avsluttende QuestBack-evalueringen for hvert studieår.

2.4 Komiteens utgangspunkt for evalueringen

Komiteens oppfatning ved det innledende besøket var at den tilsendte dokumentasjonen var fylldig og god, at den gjelder all utdanning ved Politihøgskolen, og at den avspeilet at institusjonen har integrert kvalitetsarbeidet i plan- og budsjettarbeidet. Komiteen hadde også inntrykk av at høgskolen har gode rutiner for innhenting av informasjon gjennom student- og veilederevalueringer, fagutvalg og sensorrapporter, og at kvalitetshåndboken – med sine beskrivelser av rutiner og arbeids- og ansvarsfordeling – fremstod som god. Flere av anbefalingene fra forrige evaluering var også blitt fulgt opp og integrert i organisasjonen, som mer synlig ledelse, formaliserte møter mellom tillitsvalgte studenter og ledelsen, samt en forbedring av de årlige kvalitetsrapportene og analysene som inngår i dem. Det som komiteen var mer usikker på, var hvordan høgskolen greide å koordinere kvalitetsarbeidet mellom fire ulike studiesteder, og hvorvidt den sterke veksten i studenttallet hadde hatt betydning for kvalitetsarbeidet. Komiteen ønsket også å vite mer om hvordan kvalitetssikringen ble fulgt opp i andre studieår i bachelorutdanningen, hvor studentene er i praksis i politidistriktene. Viktige spørsmål her, var hvordan samarbeidet mellom Politihøgskolen og politidistriktene var forankret i kvalitetssikringssystemet og hvilke formelle kanaler studentene hadde for å gi

tilbakemelding om forhold som eventuelt ikke fungerte ved praksisstedet. I en politikultur med det som for utenforstående kan oppfattes som sterke hierarkiske strukturer, så komiteen for seg at det kan oppleves som vanskelig for studenter å komme med kritiske tilbakemeldinger til praksisfeltet, noe som ikke helt ble tilbakevist ved det innledende besøket.

2.5 Innretningen på evalueringen

På bakgrunn av sin vurdering av sterke og svake sider i kvalitetssikringssystemet, valgte komiteen å se nærmere på disse to områdene:

- kvalitetssikring av praksisåret i bachelorutdanningen
- Politihøgskolens utfordring med å koordinere kvalitetsarbeidet ved fire ulike studiesteder, med oppmerksomhet på studiested Stavern

Ut fra en slik tilnærming til evalueringen, har komiteen gått nærmere inn på det praktiske kvalitetsarbeidet i to av bachelorutdanningens ulike studieår og ved to ulike studiesteder. Det første området handler om kvalitetssikring av andre studieår, hvor studentene er i praksis et helt år. Praksisåret administreres fra Politihøgskolen sentralt. Det andre området handler både om koordinering og samkjøring av kvalitetsarbeidet ved fire ulike studiesteder generelt, og om Staverns erfaringer fra første studieår spesielt. Grunnen til at Stavern er trukket frem som eksempel, er at det er det nyeste studiestedet og at de hadde kort tid til å få alt på plass da de startet opp i 2010. Komiteen valgte å ha møter med studenter, faglærere, praksisveiledere, praksisansvarlige, studieledere, avdelingsledere og institusjonsledelsen for å få belyst begge områdene.

3 Kvalitetssikringssystemets funksjon og anvendelse

3.1 Kvalitetssikring av praksisåret i bachelorutdanningen

3.1.1 Presentasjon

Andre studieår (bachelor 2 eller B2) er underlagt bacheloravdelingen i Oslo, hvor avdelingsleder er øverste leder for avdelingen, mens studieleder og assisterende studieleder har det operative ansvaret for andre studieår.

I praksisåret er studentene fordelt på landets 27 ulike politidistrikter. Politihøgskolen har det overordnede faglige ansvaret for praksisopplæringen, mens politidistriktene har personalansvar for studentene når de er i praksis. Studentenes nærmeste overordnede i politidistriktene er praksisansvarlig. Praksisansvarlig er administrativt underlagt politimesteren i eget politidistrikt, men opptrer faglig på vegne av Politihøgskolen. Kvalitetssikringen av praksisåret foregår etter de samme rutinene som for de to andre årene i utdanningen.

Både praksisstudentene, praksisveilederne, praksisansvarlige, hospiteringsstedene og opplæringsenhetene deltar i evalueringer.² Praksisstudentene svarer på tre evalueringer i løpet av studieåret. Den ene er en omfattende sluttevaluering i QuestBack, hvor studentene blir bedt om å evaluere en rekke faktorer, for eksempel arbeidskrav, veiledning, praksisansvarliges rolle, fagplanens organisering, målene i fagplanen (inkludert læringsmål i alle disipliner), fellessamlinger, læringsmiljø samt organisering av og arbeidsmåter i studiet. Studentene deltar også i fagutvalg, hvor hele kullet har mulighet til å komme med innspill til fagplanen og utdanningens yrkesrelevans (se 2.3 om programkvalitet). I tillegg kan praksisstudentene også evaluere eller gi en tilbakemelding på veiledningsprosessen i en avsluttende samtale med praksisveileder.

Praksisveilederne besvarer en avsluttende evaluering. Evalueringsverktøyet de to siste årene har vært QuestBack. Temaene for evalueringen er den praksisansvarliges tilrettelegging for praksisveileder, vurdering av studentenes innsats, vurdering av egen bakgrunn, kompetanse, rolle og innsats, vurdering av om opplæringsenheten har lagt til rette for studentene, innholdet i fagplanen, vurdering av om studentene kan nå målene i fagplanen, læringsmiljøet og arbeidskrav. Resultatene av evalueringene går til studieleder, og inngår i studieleders årlige rapport.

De praksisansvarlige skal være et faglig og organisatorisk bindeledd mellom Politihøgskolen og opplæringsenhetene. De er viktig for organisering av, gjennomføring av og vurdering i andre studieår. De godkjenner studentenes arbeidskrav og vurderer fortløpende hvorvidt studentene er egnet og skikket for å arbeide i politiet. De innhenter også evalueringsskjemaer fra eksterne hospiteringssteder om hvorvidt studentene har innfridd hospiteringsstedenes forventninger. De praksisansvarlige skriver en årlig rapport til studieleder, som igjen danner grunnlag for studieleders årlige rapport videre i organisasjonen. De praksisansvarlige kan også hente ut resultatene fra praksisveiledernes evalueringer og bruke disse i sine årsrapporter.

Politihøgskolen har i tillegg gjennomført to andre undersøkelser (begge ble ferdigstilt i 2010), som gir institusjonen grunnlag for å vurdere veiledningsmodeller og kompetanseheving for praksisansvarlige: Den ene omhandler alternative veiledningsmodeller, og er utført av en arbeidsgruppe som har utredet hvilke konsekvenser det økte studenttallet kan få for gjennomføringen av praksisåret og hvilke tiltak som må settes i verk for å kunne opprettholde kvalitetskravene i praksisåret. Undersøkelsen har resultert i rapporten «Veiledningsmodellen i 2. studieår – ... kan man opprettholde dagens modell med økt inntak av studenter...», og er en viktig premissleverandør for at institusjonen har valgt å opprettholde én til én-veiledningsmodellen, selv om den er ressurskrevende. Arbeidsgruppen oppsummerer at høgskolen for øvrig må arbeide videre med tydelige rammebetingelser, formelle samarbeidsavtaler som tydeliggjør ansvarsfordeling, felles veiledningsstrategier, rutiner for informasjonsutveksling, evalueringsrutiner og evalueringsindikatorer. Den andre undersøkelsen er en kartlegging av de praksisansvarliges kompetansebehov. Bakgrunnen for undersøkelsen var et stort informasjonsbehov blant de praksisansvarlige om implementering av nye fagplaner i praksisåret, som kom i kjølvannet av den nye rammeplanen høsten 2009.

Evalueringer viser at studentene vurderer praksisveiledningens betydning for deres læring, utvikling og forståelse av polityrket som svært stor. Politihøgskolens veiledningsmodell innebærer svært tett kontakt mellom praksisveileder og student, og denne relasjonen kan være sårbar. Ved det innledende

²Alle studenter skal ha ekstern hospitering i tre uker, og perioden kalles «Tverretattlig samarbeid». Disse ukene hospiterer studentene ved et hospiteringssted med klientbehandling, eller ved en skole som har elever med adferdsvansker. Alternativt kan studentene delta i høgskolens utvekslingsprogram.

besøket hadde komiteen vanskelig for å få øye på rutiner og tilbakemeldingskanaler i de tilfellene hvor det oppstår problemer i relasjonen mellom student og veileder, og om disse er tilstrekkelig gjort kjent for studentene. Politihøgskolen har i ettertid eksplisitt synliggjort slike rutiner i utkast til ny instruks for praksisansvarlige.

3.1.2 Komiteens kommentarer og vurderinger

Både gjennom dokumentasjonen og samtalene har komiteen inntrykk av at Politihøgskolen er svært bevisst sitt ansvar for kvalitetssikringen av praksisåret. Det foregår en systematisk evaluering av andre studieår som involverer praksisveiledere og representanter fra hospiteringsstedene så vel som studentene. I tillegg finnes det en rekke kontaktpunkter og møteplasser hvor faglig kvalitet i praksisåret blir tatt opp og bragt videre i organisasjonen, for eksempel to årlige samlinger for praksisveilederne, to årlige ukesamlinger for praksisansvarlige, møter mellom politimestere, stasjonssjefer og praksisansvarlige og at studieledelsen oppsøker alle politidistriktene. Studieledelsen treffer da studenter for å få tilbakemeldinger om hva de har vært gjennom i løpet av praksisåret, og i slike samtaler blir også de praksisansvarlige evaluert. Studieledelsen tar også opp evalueringsresultatene med de praksisansvarlige, og de praksisansvarliges overordnede blir informert om dette. Praksisansvarlige blir i tillegg til de ordinære samlingene oppfordret til å ha regionsamlinger, og de fleste har gjennomført to i løpet av et år. Politimestrene har et eget forum, politimesterforum, som blant annet gir Politihøgskolen tilbakemelding om utdanningens relevans kvalitet. Komiteen merket seg for øvrig at enkelte studenter fryktet at QuestBack-undersøkelsen på slutten av studieåret ikke var tilstrekkelig anonym. Dette kan ha å gjøre med at studentene får sendt en lenke til undersøkelsen på e-post, og at de må oppgi e-postadressen sin når de svarer. Ut fra det komiteen kjenner til, blir man bedt om å oppgi e-postadressen for at QuestBack-systemet skal kunne registrere hvem som har svart, og at det skal være mulig å purre dem som ikke har svart. Dokumentasjonen viser imidlertid at det tidligere år har blitt gjennomført avsluttende evalueringer som ikke har vært anonymisert, og at disse har blitt lagt ut på It's learning. Siden undersøkelsen ikke var anonym, opplevde flere praksisansvarlige at studentene holdt tilbake meningene sine av hensyn til videre jobbmuligheter i politidistriktet. Etter at de avsluttende evalueringene har blitt lagt til QuestBack, kan ikke de praksisansvarlige selv purre studentene sine, og svarprosenten har blitt lavere. Hvorvidt svarprosenten ble lav fordi de praksisansvarlige ikke kunne purre direkte, eller om det var en utbredt oppfatning blant studentene om at undersøkelsen ikke var anonym nok, er ikke godt å si, men Politihøgskolen bør uansett sørge for at studentene får den nødvendige informasjonen om at slike undersøkelser er anonyme, og at det ikke skal være mulig å spore svarene.

Komiteens hovedinntrykk er at alle som er involvert i praksisåret er opptatt av kvalitet og kvalitetsforbedring. Både praksisveiledere, praksisansvarlige og studieledelsen for praksisåret gav uttrykk for at de bruker kvalitetssikringssystemet aktivt, og alle gruppene trakk frem at de får god nok informasjon fra evalueringene til å kunne foreta nødvendige justeringer. Studentenes direkte innflytelse i kvalitetsarbeidet skjer gjerne gjennom fagutvalgene, og de opplever at de har fått gjennomslag for sine endringsforslag. Som ved enhver annen utdanningsinstitusjon foregår noe av kvalitetsarbeidet uformelt også ved Politihøgskolen. Komiteen har ikke inntrykk av at det uformelle kvalitetsarbeidet erstatter det formelle, men at det formelle og det uformelle kvalitetsarbeidet utfyller hverandre.

Det ligger utenfor komiteens mandat å skulle vurdere arbeidsfordelingen mellom Politihøgskolen og politidistriktene, samt ansettelsesforholdene i politidistriktene, men komiteen ser at det følger noen kvalitetsmessige utfordringer med en slik todeling, særlig av faglig og organisatorisk art. En viktig utfordring er å skaffe mange og dyktige nok praksisveiledere, og samtidig sørge for at praksisveilederne får like, reelle muligheter til å kvalifisere seg som veiledere, uavhengig av ressursene og økonomien i de enkelte politidistriktene. En annen utfordring er å sørge for at studenter, praksisveiledere og praksisansvarlige får god nok informasjon om prosedyrer for konflikthåndtering, slik at studentenes rettssikkerhet blir tilstrekkelig ivaretatt. Komiteen vil drøfte disse utfordringene nærmere:

Det er en krevende oppgave å skaffe nok praksisveiledere og praksisansvarlige til så mange studenter. Veiledningsoppgavene er i utgangspunktet basert på frivillighet, men for å få nok veiledere har politidistriktene måttet gå til det skrittet å beordre tidligere veiledere om å fortsette som veiledere. I noen av samtalen ble det uttrykt en bekymring for at antallet studenter og en lite optimal ressursituasjon i realiteten førte til varierende kvalitet på praksisveiledningen. Dokumentasjonen viser at studentene samlet sett er fornøyd med praksisveiledningen, men det kom frem i samtalen at ikke alle studenter får den veiledningen de har krav på, og det er særlig de månedlige, formelle veiledningssamtalene mellom praksisveileder og student som ikke alltid blir gjennomført. I de tilfellene dette ikke skjer, er det de praksisansvarliges oppgave å følge opp og sende purringer til praksisveilederne. Komiteen har inntrykk av at dette ikke alltid gjøres, noe studieledelsen er klar over og har hatt tak i. Når det gjelder praksisveilederens kompetanse, viser studieleders årsrapport fra 2011 at blant de veilederne som har svart på evalueringen (svarprosenten var 60), oppgir ca. 38 prosent at de ikke har veiledningskompetanse. Politihøgskolen har tilbudt alle opplæringsenhetene kurs i veiledningspedagogikk for sine praksisveiledere, men det er ressursituasjonen og økonomien i politidistriktene som avgjør om praksisveilederne kan benytte seg av kurstilbudene. Ulike politidistrikter har ulike ressurser, og derfor kan det variere mye mellom distriktene når det gjelder praksisveilederens kompetanse. Komiteen mener at praksisveiledere ideelt sett bør gis like, reelle muligheter for å kunne delta på kurs, uavhengig av ressursituasjonen i de enkelte politidistriktene. For de praksisansvarlige er det krav om formell pedagogisk veiledningskompetanse, eller at de innen to år etter ansettelse må kvalifisere seg innenfor pedagogisk veiledning. Også her har Politihøgskolen satt seg som mål å øke kompetansen. Komiteen registrerer at kvalitetssikringssystemet i dette tilfellet både brukes, og evner å avdekke, tilfeller av manglende kompetanse hos både praksisveiledere og praksisansvarlige. Politihøgskolen bruker også denne informasjonen til å legge til rette for kompetanseheving, og det er derfor uheldig dersom politidistriktenes ressursituasjon skal være en avgjørende faktor for hvorvidt praksisveiledere og praksisansvarlige kan heve kompetansen sin.

Politihøgskolen har prosedyrer for å håndtere eventuelle konflikter mellom praksisveileder og student, og studentene får beskjed om at de kan henvende seg til praksisansvarlig og/eller til studieledelsen for andre studieår hvis det skulle oppstå problemer av noe slag. Det kom imidlertid frem i samtalen at disse prosedyrene ikke er like godt kjent blant studentene, praksisveilederne eller alle praksisansvarlige. Noen studenter gav også uttrykk for at det kan være direkte ugreit å melde fra om problemer i veilederrelasjonen – både det å ta det opp med praksisveileder direkte, eller gå til praksisansvarlig. Holdninger de kan bli møtt med, er at de må lære å samarbeide med mange ulike mennesker, og at polityrket krever at de er tøffe nok til å stå i en konflikt eller klarer å ordne opp i den selv. Inntrykket av at det kan være vanskelig å melde fra om en vanskelig veilederrelasjon, ble bekreftet i møte med praksisveilederne. Blant de praksisansvarlige var det noe uklart om det var

Politihøgskolens prosedyrer eller politidistriktenes HMS-rutiner som gjaldt. Som tidligere nevnt er høgskolens prosedyrer blitt presisert i utkast til ny instruks for praksisansvarlige, men komiteen mener at Politihøgskolen nok bør informere om prosedyrer for avvik og konflikthåndtering enda tydeligere til alle i organisasjonen, slik at studentene i andre studieår får den samme, reelle muligheten som første- og tredjeårsstudentene til å fremme kritiske synspunkter. Studentene som komiteen snakket med, opplever praksisåret som et eneste langt jobbintervju, hvor det å få en god attest fra praksisveileder er viktig for den videre karrieren i politiet. Nettopp derfor er det viktig å sikre at studentene kan komme med negative tilbakemeldinger uten at det gjøres til en personlig sak. I kvalitetssikringssystemet er det også nedfelt at det skal være en avsluttende samtale mellom student, praksisveileder og praksisansvarlig, hvor studentene kan evaluere praksisveileder. Flere som komiteen møtte, gav uttrykk for at det sannsynligvis er få som tør å komme med eventuelle kritiske tilbakemeldinger i en slik situasjon, og også her bør Politihøgskolen vurdere om en slik samtale er egnet for å skulle gi en muntlig evaluering av praksisveileder.

Studentene hadde noe ulike erfaringer med hvordan studentdemokratiet fungerte i andre studieår. Noen opplevde at det var satt av tid til å ivareta rollen som tillitsvalgt, og at det ellers var lagt til rette på alle måter. Andre hadde ikke fått instruks eller informasjon om hva rollen innebar, eller blitt involvert i saker som åpenbart lå til rollen som tillitsvalgt. Komiteen vil anbefale at Politihøgskolen sørger for at alle tillitsvalgte studenter får lik informasjon både om hva vervet innebærer, og om hvilke kanaler de skal bruke dersom det oppstår en sak.

Komiteen opplever at Politihøgskolen har et godt system for kvalitetssikring av andre studieår, og at systemet i stor grad fungerer. Samtidig genererer de ulike evalueringene nokså mange rapporter, og høgskolen bør vurdere om alle rapportene er like hensiktsmessige. Dette kom også til uttrykk i samtalene. På grunn av organiseringen og arbeidsfordelingen i andre studieår, ser komiteen at det kan være vanskelig for institusjonen å kunne påvirke og ha kontroll med den praktiske hverdagen til den enkelte i politidistriktene. Det er politimestrene og ikke høgskolen som bestemmer over ressurs- og kompetansebehovene til praksisveilederne. Dette medfører at de praksisansvarlige får en svært viktig og oppfølgende rolle. Politihøgskolen bør derfor i større grad selv få definere rammene for praksisveiledningen gjennom sitt kvalitetssikringssystem. Komiteen registrerer videre at det er et informasjonsbehov om rutiner og prosedyrer, og dette er det med enkle virkemidler mulig å gjøre noe med. Når det gjelder å sikre at alle de 720 studentene som hvert år skal ha praksis, får en mest mulig lik praksis – uavhengig av kompetanse- og ressursituasjonen i politidistriktene – trengs det andre virkemidler, og disse utfordringene kan neppe Politihøgskolen løse alene.

3.2 Politihøgskolens utfordring med å koordinere kvalitetsarbeidet ved fire ulike studiesteder, med oppmerksomhet på studiested Stavern

3.2.1 Presentasjon

Bacheloravdelingen i Stavern ble opprettet i 2010 som en konsekvens av regjeringens beslutning om å øke studentopptaket ved Politihøgskolen. I løpet av våren 2010 ble det ansatt avdelingsleder, studieleder, faglærere og studieadministrativt personell, og undervisningen startet opp samme høst. Avdelingen blir ledet av avdelingsleder, som er underlagt rektor. Avdelingsleder og studieleder utgjør avdelingens ledergruppe. Avdelingen består av 17 personer, hvor 13 er ansatt i undervisnings- og

forskerstillinger. Avdelingen har frem til våren 2012 kun hatt førsteårsstudenter (168 til sammen), og fra studieåret 2012–2013 vil det være et fullt utdanningsløp i Stavern med tredjeårsstudenter.

Alle de tre avdelingene tilbyr lik utdanning, og de forholder seg til de samme fagplanene, det samme kvalitetssikringssystemet og de samme studieadministrative rammene for bachelorutdanningen. Å koordinere og samkjøre kvalitetsarbeidet både ved og mellom studiestedene, faller inn under rammekvalitet, og er det som først blir beskrevet her. Videre gis en beskrivelse av de viktigste erfaringene i Stavern. Den øvrige beskrivelsen av kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet finnes i 2.3.

Dokumentasjonen viser at særlig studieleder og faglærere i Oslo synes det er arbeidskrevende å skulle forholde seg til tre andre studiesteder. Derfor har Politihøgskolen utarbeidet retningslinjer for både faglig og administrativt samarbeid mellom avdelingene, som består for en stor del i kontaktpunkter som faste utvalg, faste møtefora og felles fagdager, hvor utdanningskvalitet har en sentral plass. På administrativt nivå har høgskolen ansatt en seniorrådgiver i Oslo som har et utvidet ansvar for å følge opp kvalitets- og utviklingsarbeid i alle avdelinger. Det er etablert felles møter mellom avdelingslederne og assisterende rektor, samt andre faste møter på avdelingsnivå, studietrinnnivå og fagnivå. Studielederne har månedlige møter, og referater fra disse møtene blir lagt ut på It's learning. Det er også etablert et samarbeid mellom faggruppene og fagutvalgene på tvers av avdelingene. Faggruppene har en til to møter i året, som det skrives referat fra, og det er utarbeidet rutiner for hvordan studielederne skal følge opp dette samarbeidet. Fagutvalgene møtes for å gå gjennom evalueringsrapportene i fellesskap. Det er også etablert møtepunkter mellom ledelsen og studentdemokratiet, både sentralt og på avdelingsnivå, hvor koordineringsutvalget har en viktig oppgave. Koordineringsutvalget er en felles møteplass for studentrådene og ledelsen ved alle avdelingene, samt institusjonsledelsen ved rektor og flere avdelingsledere. Utvalget skal sikre medinnflytelse og god behandling av avdelingsovergripende saker.

Når det gjelder kvalitetsarbeidet i Stavern spesielt, går det frem av avdelingens årsrapport for studieåret 2010–2011 at de har benyttet kvalitetshåndboken som et sentralt styringsdokument, og at de i hovedsak har gjennomført kvalitetsarbeidet i tråd med håndbokens intensjoner. Flere av fagutvalgsrapportene viser imidlertid at ikke alle fagutvalgene har fungert optimalt; flere av utvalgene kom sent i gang med arbeidet, og tilbakemeldingene fra studentene har til dels vært få. Til sammenligning viser ikke fagutvalgsrapportene fra bacheloravdelingen i Oslo at de har hatt slike utfordringer. Årsrapporten fra Stavern viser videre at studentene har gjennomgående noe dårligere resultater enn de øvrige avdelingene, både når det gjelder antall stryk og karakternivå. Samtidig viser dokumentasjonen at høgskolen bruker kvalitetssikringssystemet til å følge med på dette, både for å analysere resultatene nærmere over tid og for å sette inn tiltak.

3.2.2 Komiteens kommentarer og vurderinger

Komiteens hovedoppfatning er at Politihøgskolen arbeider seriøst med å få til en tilfredsstillende koordinering og samkjøring av kvalitetsarbeidet mellom de fire studiestedene. For avdelingslederne og studielederne er riktignok organisasjonsstrukturen en utfordring, både når det gjelder koordinering av faglig arbeid og av kvalitetsarbeid. De bruker mye tid på koordinering og å sikre god informasjonsdeling, siden det er mange informasjonskanaler og derfor også mulige feilkilder. Komiteen registrerte at avdelingsledelsen i Stavern opplevde det som noe demotiverende å motta et ferdig utviklet kvalitetssikringssystem, som de ikke hadde kunnet påvirke eller delta i utformingen av.

Samtidig har Politihøgskolen startet en diskusjon om hva de kan tillate av ulikheter og lokale tilpasninger mellom studiestedene, uten at det skal gå på bekostning av den nødvendige likheten både mellom utdanningstilbudene og kvalitetssikringen av dem.

Komiteen fikk likevel inntrykk av at de ansatte i Stavern opplever det som mindre krevende å forholde seg til de andre studiestedene. Det kan komme av at avdelingen i Stavern har vært nokså ny og liten, og at engasjementet for å få avdelingen og utdanningen til å fungere, har vært stort. Studenter og faglærere som komiteen traff, uttrykte at det å ha et eksisterende og fungerende kvalitetssikringssystem, som de kunne ta i bruk allerede i oppstarten, opplevdes trygt og skapte rammer. Siden det er en liten avdeling, hvor det er kort avstand mellom studenter og lærere, og mellom de ansatte på ulike beslutningsnivåer, registrerte komiteen at både studenter og faglærere satte pris på at det var et formelt system med retningslinjer, prosedyrer og studentevalueringer. Studentene opplevde å bli ivaretatt gjennom et slikt system, og at det gjør eventuelle saker mindre personavhengig. Studentene gav uttrykk for at de ble hørt og at det hjelper å si fra. Faglærerne på sin side får mange uformelle og spontane tilbakemeldinger på undervisningen underveis, og for dem var det viktig å få disse dokumentert og synliggjort gjennom evalueringene og rapportene, slik at de også kan bruke rapportene som et historisk verktøy for å følge med på gradvise endringer.

Når det gjelder den øvrige bruken og nytten av kvalitetssikringssystemet, registrerer komiteen at studentene evaluerer hele 16 fag i første studieår, og det virker som om det er en unison oppfatning blant gruppene som komiteen snakket med, at dette er for mange. Faglærerne i Stavern opplever at det store antallet evalueringer skaper forvirring og evalueringstretthet blant studentene og fører til at evalueringene kan bli overfladiske. De ulike gruppene gav også uttrykk for at kvalitetssikringssystemet genererer vel mange analyser og rapporter. Politihøgskolen har allerede startet en diskusjon om hvorvidt de bør kutte ned på antallet fagevalueringer, og heller velge ut visse temaer eller områder som de konsentrerer seg om i perioder. Komiteen støtter institusjonen i dette. I stedet for 16 skriftlige evalueringer kan noen gjøres muntlige og dialogbaserte. Man kan også lage en syklus, slik at alle fagene blir gjenstand for evaluering i løpet av en periode på fire eller fem år.

Etter komiteens mening, viser nettopp det at høgskolen har mange arenaer og etablerte møteplasser for koordinering og samarbeid, at de har laget et system som tar høyde for utfordringene, og systemet ser ut til å fungere. Komiteen merker seg at Politihøgskolen generelt, og avdelingen i Stavern spesielt, er innforståtte med nødvendigheten av å ha et likt kvalitetssikringssystem, at de er lojale når den beslutningen er tatt, og at de følger systemet. Slik komiteen ser det, virker kvalitetsarbeidet ved Politihøgskolen samkjørt og homogent, til tross for at det er spredt på fire ulike studiesteder.

3.3 Samlet vurdering i lys av vurderingskriteriene

Den sakkyndige komiteens mandat er å vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet som helhet er tilfredsstillende i henhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier. Komiteen har, i tråd med forskrift for akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler, sett på institusjonens bruk og nytte av kvalitetssikringssystemet, hvorvidt systemet er klart beskrevet og angir målsetninger, prosesser, aktører og fora som inngår. Ansvars- og arbeidsfordeling er vurdert, samt systemets forankring i ledelsen og i besluttede organer. Komiteen har også sett på de vurderingene som Politihøgskolen selv gjør av sin egen utdanningskvalitet.

Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur

Politihøgskolen har en utvalgsstruktur som fremmer bred deltagelse blant studenter og ansatte. Studentene blir gjort ansvarlige gjennom særlig undervisningsevalueringer og fagutvalg, hvor det er de som utfører evalueringene og skriver rapport på vegne av henholdsvis klassen og fagutvalgene. Komiteen har inntrykk av at arbeidet i fagutvalgene, med få unntak, har fungert bra. Referatene fra utvalg og kontaktpunkter blir gjort tilgjengelige på læringsplattformen, og flere ansatte har uttrykt at dokumentasjonen er viktig for dem også som institusjonell historikk.

Mål, plan og ledelsesforankring

Komiteen mener at Politihøgskolen har et godt beskrevet kvalitetssikringssystem, med klare målsetninger og godt beskrevne prinsipper, jevnfør 2.4. Systemet har en klar arbeids- og ansvarsdeling og klare rutinebeskrivelser. Komiteens inntrykk er at håndboken også blir fulgt. Håndboken har for øvrig gjennomgått flere revideringer og oppdateringer siden den første gang ble godkjent av Politihøgskolens styre i 2004. Kvalitetssikringssystemet er forankret i ledelsen, og det er styret som har øverste myndighet. Studielederne har også ansvar gjennom møter og ved at de er ansvarlige for hvert sitt faglige hovedområde. Samtidig stiller komiteen spørsmål om studieleders ansvar i andre studieår er kommunisert tydelig nok for studentene og de ansvarlige i politidistriktene, særlig når det gjelder konflikthåndtering.

Kvalitetssikringssystemet gjøres til gjenstand for jevnlig forbedringer, noe komiteen fikk bekreftet ved at institusjonen har startet en diskusjon om kvalitetssikringssystemet kan gjøres mindre ved at antallet evalueringer – og eventuelt rapporter – kan bli færre. Instruksen til praksisansvarlige har institusjonen også endret etter komiteens innledende besøk i mars 2012.

Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene

Komiteens inntrykk er at Politihøgskolen henter inn informasjon fra flere kilder og til flere formål. Studenter, undervisningspersonell, praksisveiledere og hospiteringssteder svarer på evalueringer, og sensorer, praksisansvarlige og studieledere rapporterer oppover i organisasjonen. Politihøgskolen skaffer seg informasjon om utdanningens relevans for yrkesfeltet gjennom kandidat- og arbeidsgiverundersøkelser hvert fjerde år, og institusjonen har materiale fra StudData til å gjøre egne datainnsamlinger. Etter komiteens mening har Politihøgskolen et bredt informasjonstilfang, men høgskolen bør vurdere å kutte noe ned på antall studentevalueringer.

Analyse, vurdering og rapportering

Kvalitetssikringssystemet ved Politihøgskolen genererer mange rapporter, og felles for bachelorrapportene og den samlede rapporten til styret, er at de under hvert kvalitetsområde har et kort tilbakeblikk på sentrale og lokale tiltak, hvor disse enten blir kvittert ut eller gitt en forklaring på hvorfor tiltaket ikke er gjennomført. I årsrapporten er tiltakene ført opp sammen med måloppnåelse og ansvarlig avdeling, og prioriterte mål og tiltak for kommende studieår er også satt opp i et skjema under hvert kvalitetsområde. Dette gir alle parter en nødvendig oversikt og historikk. Den samlede datamengden er imidlertid stor, og analysene som gjøres er ikke alltid like transparente. Veien fra vurdering frem til tiltak er ikke like åpenbar for en utenforstående leser, og analysen kan, etter komiteens mening, med fordel gjøres mer eksplisitt. Politihøgskolen er imidlertid klar over at

analysene kunne vært bedre, og at den informasjonen som ligger i studentevalueringene kunne ha blitt utnyttet bedre i analysene. Dette blir drøftet i årsrapporten for kvalitetsarbeidet. Komiteen etterlyser også en analyse av effekten av tiltakene. Politihøgskolen har for øvrig startet en prosess med å kunne rapportere til DBH på de nøkkeldataene som passer for akkurat deres type utdanning, noe som vil kunne bidra til mer presise analyser.

Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring

Ut fra det komiteen erfarer, bruker Politihøgskolen kvalitetsanalysene systematisk til å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningen. Eksempler på det, er at styrking og samkjøring av fire studiesteder ble satt på dagsorden etter at mange ansatte i Oslo rapporterte at det var frustrerende å forholde seg til tre andre studiesteder, og at institusjonen har en tiltaksplan for å heve kompetansen til ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. Komiteen fikk også bekreftet fra studentene at Politihøgskolen tok evalueringene på alvor, og brukte dem til å forbedre undervisnings- og programkvalitet.

4 Konklusjon – har Politihøgskolen et tilfredsstillende system for kvalitetssikring av utdanningen?

Komiteen er av den oppfatning at kvalitetssikringssystemet ved Politihøgskolen er godt beskrevet med prosedyrer, mål og ansvarlinjer, at det har en utvalgsstruktur som fremmer bred deltagelse i organisasjonen, at institusjonen foretar mange og gode analyser, og at institusjonen fokuserer på utvikling av både kvalitetssikringssystemet og utdanningskvaliteten. Kvalitetssikringssystemet er i bruk, det er i stand til å avdekke svikt, og Politihøgskolen viser også at de benytter seg av informasjonen de får til å videreutvikle kvaliteten i studiene. Komiteen har imidlertid kommet med forslag til forbedringer på noen områder. På denne bakgrunn anbefaler komiteen at system for kvalitetssikring av utdanningen ved Politihøgskolen godkjennes. Innstillingen er enstemmig.

5 Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet

Komiteen har allerede gitt flere råd og anbefalinger i kapittel 3, og viser til drøftingene der. Komiteen har likevel valgt å løfte frem to forhold avslutningsvis. Disse handler om kvalitetssikringssystemets omfang og antall studentevalueringer, og om kvalitetssikringssystemets rolle og funksjon i andre studieår, samt studentdemokratiets rolle i andre studieår.

a. Komiteen har merket seg at Politihøgskolen har et stort antall skriftlige evalueringer, hvor for eksempel førsteårsstudentene evaluerer 16 fag. Politihøgskolen bør i den forbindelse se på omfang og ressursbruk i forhold til nytteverdien, og således vurdere om det er hensiktsmessig med så mange evalueringer. Det er mulig å lage en syklus, slik at alle fagene blir gjenstand for evaluering i løpet av en periode på fire eller fem år. Høgskolen bør videre vurdere om antallet rapporter som systemet genererer, er nødvendig, og om det er mulig å konsentrere seg om færre – og heller grundigere – analyser.

b. Komiteen har flere anbefalinger når det gjelder andre studieår, og siden de henger sammen, har komiteen valgt å omtale dem under samme punkt: Politihøgskolen bør tydeliggjøre kvalitetssikringssystemets roller og funksjoner overfor alle aktørene i andre studieår. Det er viktig at særlig tilbakemeldingsløyfen til høgskolen er tydelig for alle i politidistriktene som har ansvar for studentene i praksis, og at prosedyrene for konflikthåndtering gjøres godt nok kjent. Det må være mulig for en student å si ifra om relasjonen til så vel praksisansvarlig som til praksisveileder uten at det skal gjøres til en personlig sak, og man må kunne forvente at de involverte parter greier å forholde seg til normale tilbakemeldinger. Slik komiteen ser det, er det uheldig at praksisåret skal utgjøre en så viktig referanse for videre jobb, siden det kan være en fare for subjektive vurderinger fra praksisveileder.

Komiteen fikk inntrykk av at studentdemokratiet ikke fungerte like godt alle steder i andre studieår. Komiteen vil anbefale at høgskolen tydeliggjør studentdemokratiets rolle og sørger for at både studenter og de ansatte i politidistriktene med ansvar for studentene blir gjort kjent med mandatet som de tillitsvalgte studentene har.

Politidistriktene har en nøkkelrolle i politiutdanningen, men rollefordelingen mellom politidistriktene og Politihøgskolen innebærer en risiko for at høgskolen, gjennom kvalitetssikringssystemet, i for liten grad har tilstrekkelig kontroll over det som skjer i praksisutdanningen. Blant annet bestemmer politidistriktene over godtgjøring, kompetansekrav og kompetansehevingstilbud til praksisveilederne. Politihøgskolen er tydelig på at de har kontroll over praksisutdanningen i dag, og komiteen er enig i dette. Det er likevel en risiko for at kvalitetssikringssystemet med denne ansvarsdelingen mister litt av sin funksjon, og at institusjonen mister noe av sin kontroll. Det er særlig tydelig i praksisveiledningen, hvor kvalitetssikringssystemet frembringer adekvat informasjon om veiledningssituasjonen, mens Politihøgskolen er avhengig av ressursituasjonen i politidistriktene for å øke praksisveiledernes kompetanse.

6 Vedlegg

6.1 Dokumentasjon fra Politihøgskolen

Dokumentasjon mottatt forut for innledende besøk

1. Presentasjon av Politihøgskolen med oversikt over studietilbudene
2. Notat om status og utfordringer i kvalitetsarbeidet
3. Organisasjonskart
4. Håndbok i kvalitetsutvikling ved Politihøgskolen
5. Årsrapport om kvalitetsutvikling fra studieårene 2010–2011, 2009–2010 og 2008–2009
6. Strategisk plan 2007–2012
7. Virksomhetsplan 2011
8. Årsrapport 2011 – regnskap og overordnede virksomhetsmål
9. Rapport til Politidirektoratet på særskilte oppdrag 2011
10. Virksomhetsplan 2012 – overordnede virksomhetsmål
11. Forskningsmeldingen 2011

Dokumentasjon mottatt under eller forut for hovedbesøket

1. Revidert strategisk plan for Politihøgskolen
2. Skriv fra Politidirektoratet – særskilt vedlegg til disponeringsskrivet for 2012 Politi- og lensmannsetaten
3. Presentasjonen «Velkommen til Politihøgskolen»
4. Heftet «Velkommen som student»
5. Fagplaner i bachelorstudiet (BI), studieåret 2011–2012
6. Fagplaner i bachelorstudiet (BII), studieåret 2011–2012
7. Fagplaner i bachelorstudiet (BIII), studieåret 2011–2012
8. Gjennomføringsplan
9. Føring av prosesslogg i praksisåret. Notat til studentene i GU2
10. Innhold i den formelle veilednings- og vurderingssamtalen
11. Veiledning i veiledning for praksisveiledere. Notat
12. Veiledning i B2 – hva er det? Orientering til studentene
13. Vurdering av egnethet. Skjema
14. Avsluttende studentevaluering B2, våren 2010
15. Avsluttende studentevaluering B2, våren 2011
16. Evaluering av ekstern hospitering
17. Fagutvalg – mal for evalueringsrapport
18. Referat fra fagutvalgsmøte i B2, Oslo
19. Fagutvalgsrapport fra hovedområdet operative oppgaver, studieåret 2010–2011
20. Hovedområdet operative oppgaver, studieåret 2011–2012
21. Fagutvalgsrapport i hovedområdet operative oppgaver, studieåret 2011–2012
22. Fagutvalg 2010–2011. Hovedområdet metode – politiets datasystemer, studieåret 2010–2011
23. Evalueringsrapport for politi og samfunn B2, 2011–2012
24. Evalueringsrapport, fagutvalg Oslo, hovedområdet etterforskning, studieåret 2011–2012
25. Fagutvalgsrapport i hovedområdet forebyggende oppgaver B2, studieåret 2011–2012
26. Fagutvalgsrapport – forebyggende Bodø, studieåret 2011–2012

27. Rapport fra praksisansvarlige i opplæringsenhet Vestfold, studieåret 2010–2011
28. Rapport fra praksisansvarlige i Hedmark og Gudbrandsdal opplæringsenhet
29. Rapport fra praksisansvarlige i Vestoppland
30. Rapport fra praksisansvarlige i Sør-Trøndelag
31. Mal for praksisansvarliges rapport
32. Årsrapport for B2 2011
33. Kvalitetsutvikling. Årsrapport bachelor Oslo 2009–2010
34. Kvalitetsutvikling. Årsrapport bachelor Oslo 2010–2011
35. Instruks for praksisansvarlige ved Politihøgskolen av 15. september 2010, og utkast til revidert instruks for praksisansvarlige ved Politihøgskolen
36. Veiledningsmodellen for 2. studieår – kan man opprettholde dagens modell med økt inntak av studenter? Rapport
37. Rapport. Kartleggingsundersøkelse av kompetansebehov for praksisansvarlige, 2010
38. Evaluering praksisveilederne, 2011
39. Utlysningstekst praksisveileder
40. Arbeidsinstruks for praksisveileder – godkjent av PHS april 2004
41. Årsrapport bachelor Oslo, 2010–2011
42. Årsrapport bachelor Stavern, 2010–2011
43. Studieleders rapport B1 Oslo, 2010–2011
44. Eksempler på avsluttende fag-/emnerapporter B1 Oslo
45. Eksempler på avsluttende fag-/emnerapport B1 Stavern
46. Sentral studentevaluering B1, våren 2011 (alle studiesteder)
47. Rapport fra læringsmiljøutvalget Stavern, 2010–2011
48. Rapport fra læringsmiljøutvalget Oslo, 2011–2012
49. Fagutvalgsrapporter B1 Oslo/Kongsvinger, 2010–2011, 2011–2012
50. Fagutvalgsrapporter B1 Stavern, 2010–2011, 2011–2012
51. Referansegrupperapporter B1 Stavern, 2010–2011
52. Referansegrupperapporter B1 Oslo, 2010–2011
53. Undervisningsevaluering B1 Oslo, 2011–2012
54. Undervisningsevaluering B1 Stavern, 2011–2012
55. Samarbeid mellom utdanningsavdelingene i Oslo/Bodø/Stavern
56. Tentativt årshjul for kvalitetsarbeid i bacheloravdelingene
57. Implementering av rammeverket i B1 og B2
58. Retningslinjer for arbeid i koordineringsutvalget og samarbeidsavtale mellom PHS og studentene
59. Mal for referansegrupperapport (til og med studieåret 2010–2011)
60. Mal for undervisningsevaluering (fra studieåret 2011–2012)
61. Mal for fagutvalg
62. Mal for sensorrappport
63. Mal for fagansattes emnerapport
64. Mal for studieledernes årsrapport for kvalitetsarbeidet
65. Oversikt over ansatterommet på It's learning
66. Koordinering av hovedområder og emner i bacheloravdelingene

6.2 Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen

Torsdag 31. mai	
08.30–10.00	Komitémøte
10.00–11.00	Møte med 4–6 studenter fra andre studieår uten tillitsverv
11.00–11.15	Komiteens oppsummering
11.15–12.15	Møte med praksisveiledere
12.15–12.30	Komiteens oppsummering
12.30–13.15	Lunsj
13.15–14.15	Møte med praksisansvarlige
14.15–14.30	Komiteens oppsummering
14.30–15.15	Møte med studieleder (samt eventuelt andre med praksisansvar på inst.nivå) for andre studieår
15.15–16.00	Komiteens oppsummering av fokusområde 1 + kaffe
16.00–17.00	Møte med studenter i Stavern
17.00–17.15	Komiteens oppsummering
17.15–18.00	Komitémøte
18.30–21.00	Middag

Fredag 1. juni	
08.15–08.30	Kort forberedelse
08.30–09.30	Møte med faglærere i Stavern
09.30–09.45	Komiteens oppsummering
09.45–10.45	Møte med avdelingsleder og studieleder (samt eventuelt andre ledere som er representert i fagutvalg)
10.45–11.15	Komiteens oppsummering
11.15–12.15	Møte med ledelsen
12.15–12.30	Komiteens oppsummering
12.30–13.15	Lunsj
13.15–15.15	Komitémøte
15.15–15.30	Tilbakemelding til ledelsen
15.30	Avreise

6.3 Sakkyndig komité's mandat

MANDAT FOR SAKKYNDIGE KOMITEER VED EVALUERING AV INSTITUSJONENES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset *forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og

NOKUTs evalueringskriterier.

Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen.

Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- Institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet.
- Dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen.
- Komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke.

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport.

Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

6.4 NOKUTs evalueringskriterier

Evalueringskriteriene finnes i *forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning* (tilsynsforskriften), vedtatt av NOKUT 27. januar 2011, kapittel 3.

Kvalitetssikringssystemet skal frambringe den kunnskapen som institusjonen trenger for å kunne vurdere kvaliteten i studiene. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, internt og eksternt, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Institusjonen skal ha faste rutiner og prosesser som i en årlig syklus frambringer, vurderer og anvender informasjon om det enkelte studium og om utdanningsvirksomheten generelt. Systemet skal bidra til at institusjonen vurderer resultatene i utdanningsvirksomheten, avdekker svakheter, iverksetter forbedringstiltak og foretar kontinuerlige vurderinger med sikte på kvalitetsutvikling. Vesentlig informasjon og vurderinger skal være tilstrekkelig dokumentert.

Institusjonen utformer sitt system, hvilke data og informasjon som inngår, og hvilken dokumentasjon det frambringer ut i fra egen størrelse, faglig profil og lokale behov. Jamfør også forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 2-1. 7.

§ 3-1 NOKUTs evalueringskriterier

1. Sakkyndige oppnevnt av NOKUT vurderer institusjonens kontinuerlige og systematiske arbeid for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen.

2. De sakkyndige skal foreta en helhetlig bedømmelse av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det, der kriteriene nevnt i § 3-1.3 ses i sammenheng, jmfør Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 2.2.
3. Institusjonenes kvalitetssikringssystem evalueres ut fra følgende kriteriesett:
 - a. **Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur** NOKUT skal vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet fremmer bred deltakelse i kvalitetsarbeidet blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer, om det stimulerer til et kvalitetsarbeid som er preget av åpenhet engasjement og forbedringsvilje, og om informasjon og vurderinger er dokumenterte og tilgjengelige.
 - b. **Mål, plan og ledelsesforankring** NOKUT skal vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet er beskrevet slik at det angir de målsettinger, prosesser, aktører og fora som inngår, om det er forankret i ledelsen og besluttende organ på de ulike nivåer, om arbeids- og ansvarsfordeling i kvalitetsarbeidet er fastsatt, og om selve kvalitetssikringssystemet gjøres til gjenstand for jevnlig evaluering og utvikling med sikte på institusjonens eget behov.
 - c. **Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene** NOKUT skal vurdere hvorvidt sikring og vurdering i hvert enkelt igangsatt studium bygger på informasjon som innhentes systematisk og fra flere kilder, og om systemet har særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier.
 - d. **Analyse, vurdering og rapportering** NOKUT skal vurdere hvorvidt den informasjon som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledelsesnivå.
 - e. **Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring** NOKUT skal vurdere hvorvidt tiltak for forbedringer vurderes og iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalysene som gjøres. Dette gjelder både tiltak i tilfeller av svikt i forhold til akkrediteringskravene, og tiltak for å videreutvikle studiekvaliteten.

6.5 Uttalelse fra institusjonen

POLITIHØGSKOLEN

NOKUT - Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

NORWEGIAN POLICE UNIVERSITY COLLEGE

Deres referanse:
11/294-11

Vår referanse:
2011/00887-10 436

Sted, Dato
Oslo, 11.10.2012

KOMMENTAR TIL SAKKYNDIG RAPPORT

Vi viser til sakkyndig rapport for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Politihøgskolen, datert 28. september 2012.

Høgskoleledelsen har med interesse lest rapporten. Det gleder oss at komiteen vurderer vårt arbeid med kvalitetssikring av utdanningen på en positiv måte, og samtidig kommer med gode råd for videreutvikling av kvalitetssystemet. Vi oppfatter komiteens anbefalinger for videreutvikling av kvaliteten som konstruktive og godt tilpasset høgskolens strategi.

Politihøgskolen har ingen ytterligere kommentarer til innholdet i rapporten, og benytter anledningen til å takke for en god og konstruktiv evalueringsprosess.

Med hilsen

Håkon Skulstad
Rektor

Nina Skarpenes
Ass. rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

POLITIHØGSKOLEN

Pb. 5027 Majorstuen, 0301 Oslo
Slemdalsveien 5
Tlf: 23 19 99 00 / Faks: 23 19 99 01
Org. nr: 974 761 017 / Giro: 7694.05.08335
www.phs.no/postmottak@phs.no

Avdeling Bodø

Pb. 6004, 8002 Bodø
Universitetsalleen 1
Tlf: 75 58 80 00
Faks: 75 58 80 30

Utdanningssenter

Kongsvinger
Pb. 100, 2201 Kongsvinger
Motjemsvegen
Tlf: 62 82 59 00
Faks: 62 82 59 50

Justissektorens kurs- og

øvingssenter Avdeling Stavern
Pb. 204, 3291 Stavern
Fredriksvern Verft
Tlf: 33 13 43 00
Faks: 33 13 43 02